

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Θεοπίστη (Πέτη) Πέρκα
ΒΟΥΛΕΥΤΡΙΑ Π.Ε. ΦΛΩΡΙΝΑΣ

Αθήνα, 09.07.2027

Ερώτηση

Προς τον κ. Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων

Θέμα: «Γιατί η κυβέρνηση δεν ζήτησε έκτακτη ευρωπαϊκή στήριξη για τις συνέπειες του αφθώδους πυρετού στη Λέσβο;»

Η κρίση του αφθώδους πυρετού στη Λέσβο έχει ήδη προκαλέσει βαρύτατες και, σε σημαντικό βαθμό, μη αναστρέψιμες συνέπειες στην κτηνοτροφία και συνολικά στον παραγωγικό ιστό του νησιού.

Σύμφωνα με το Δελτίο Τύπου του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΥΠΑΑΤ) της 12ης Ιουνίου 2026, έως τις 11 Ιουνίου 2026 είχαν εντοπιστεί 119 κρούσματα σε 189 θετικές εκτροφές και είχαν θανατωθεί 47.743 ζώα. Παράλληλα, οι υποχρεωτικοί περιορισμοί για την αντιμετώπιση της επιζωοτίας έχουν επιφέρει σημαντικές απώλειες στην παραγωγή και διάθεση γάλακτος, απώλεια εισοδήματος, αύξηση του κόστους διατροφής και διατήρησης των ζώων, σοβαρά προβλήματα στη λειτουργία της τοπικής γαλακτοκομικής και τυροκομικής αλυσίδας και γενικότερη διατάραξη της κτηνοτροφικής οικονομίας της Λέσβου.

Η Νέα Αριστερά έχει εγκαίρως επισημάνει ότι η αντιμετώπιση της κρίσης δεν μπορεί να περιοριστεί στις αποζημιώσεις για τα θανατωμένα ζώα και σε αποσπασματικά εθνικά μέτρα. Έχει στηρίξει ακόμη τον αγώνα επιβίωσης των κτηνοτρόφων και των αγροτών του νησιού με επίσκεψη που πραγματοποιήσαμε στις 20 Απριλίου όπου συναντηθήκαμε με κτηνοτρόφους και εκπροσώπους συνεταιρισμών, καθώς και με εκπροσώπους της Ομοσπονδίας Αγροτικών Συλλόγων Λέσβου.

Έχουμε ζητήσει την πλήρη αποζημίωση της πραγματικής ζημίας και του διαφυγόντος εισοδήματος, τη στήριξη για το χαμένο γάλα και τις συνέπειες της καραντίνας, καθώς και την άμεση ενεργοποίηση των διαθέσιμων ευρωπαϊκών χρηματοδοτικών εργαλείων.

Και ενώ το ενωσιακό θεσμικό πλαίσιο παρέχει τη δυνατότητα θέσπισης έκτακτων μέτρων στήριξης για τις απώλειες της αγοράς που συνδέονται με τους περιορισμούς που επιβάλλονται για την ανάσχεση της εξάπλωσης ζωνόσων, όπως επισημαίνει και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, σε απάντηση σχετικής ερώτησης

που έχει κατατεθεί στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, η Ελλάδα δεν έχει επισήμως ζητήσει την ενεργοποίηση τέτοιας στήριξης.

Σημειώνεται ότι το άρθρο 220 του Κανονισμού (ΕΕ) 1308/2013 παρέχει ειδική νομική βάση για τη λήψη έκτακτων μέτρων αντιμετώπισης των επιπτώσεων στην αγορά από μέτρα που επιβάλλονται για την καταπολέμηση ζωνόσων. Η διαδικασία ενεργοποιείται κατόπιν αιτήματος του ενδιαφερόμενου κράτους μέλους και, ειδικά στην περίπτωση του αφθώδους πυρετού, η ενωσιακή συγχρηματοδότηση μπορεί να ανέλθει στο 60% της σχετικής δαπάνης του κράτους μέλους.

Υπάρχουν, μάλιστα, πρόσφατα και απολύτως συναφή ευρωπαϊκά προηγούμενα.

Με τον Εκτελεστικό Κανονισμό (ΕΕ) 2026/1100, η Ευρωπαϊκή Ένωση ενέκρινε έκτακτη συγχρηματοδότηση μέτρων στήριξης της Σλοβακίας για τις οικονομικές συνέπειες του αφθώδους πυρετού. Μεταξύ των επιλέξιμων απωλειών περιλαμβάνονταν το νωπό γάλα που δεν μπορούσε να παραδοθεί λόγω των περιορισμών μετακίνησης και πρόσθετες οικονομικές επιβαρύνσεις που συνδέονταν άμεσα με την παράταση του χρόνου διατήρησης ζώων εξαιτίας των κτηνιατρικών περιορισμών.

Η ευρωπαϊκή διαδικασία είναι σαφής. Το κράτος μέλος οφείλει να υποβάλει επίσημο, πλήρη και επαληθεύσιμο φάκελο, με τεκμηρίωση της πραγματικής απώλειας παραγωγής και εισοδήματος, των ποσοτήτων και της αξίας των προϊόντων που επλήγησαν, της χρονικής διάρκειας και της γεωγραφικής έκτασης των περιορισμών, των πρόσθετων δαπανών που προκλήθηκαν και των δικαιούχων που δεν έχουν αποζημιωθεί για την ίδια ζημία από άλλη πηγή.

Στην περίπτωση της Λέσβου, η κρίση βρίσκεται σε εξέλιξη από τον Μάρτιο του 2026. Το Υπουργείο διαθέτει ήδη στοιχεία από τις κτηνιατρικές υπηρεσίες, το Εθνικό Εργαστήριο Αναφοράς, τις εκτροφές που τέθηκαν υπό περιορισμούς, τις θανατώσεις ζώων και τις εθνικές διαδικασίες αποζημίωσης. Η κυβέρνηση έχει, άλλωστε, η ίδια αναγνωρίσει επισήμως την ύπαρξη απώλειας εισοδήματος, προβλημάτων στη διάθεση του γάλακτος και αυξημένου κόστους ζωοτροφών.

Επομένως, δεν είναι κατανοητό γιατί, μήνες μετά την έναρξη της επιζωοτίας και ενώ άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχουν αξιοποιήσει το συγκεκριμένο θεσμικό πλαίσιο, η Ελλάδα δεν είχε υποβάλει επίσημο αίτημα για έκτακτη ενωσιακή στήριξη.

Επειδή οι κτηνοτρόφοι της Λέσβου δεν μπορούν να πληρώσουν μόνοι τους το κόστος μιας κρίσης που έχει επιβάλει την αναστολή ή τον σοβαρό περιορισμό της παραγωγικής και οικονομικής τους δραστηριότητας

Επειδή η κυβέρνηση δεν μπορεί να επικαλείται περιορισμένους εθνικούς πόρους, όταν δεν έχει προηγουμένως εξαντλήσει τις δυνατότητες ευρωπαϊκής συγχρηματοδότησης που προβλέπει ρητά το ενωσιακό δίκαιο

Ερωτάται ο Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων:

1. Έχει υποβάλει η Ελληνική Κυβέρνηση επίσημο αίτημα για έκτακτα μέτρα στήριξης λόγω των επιπτώσεων του αφθώδους πυρετού στη Λέσβο, σύμφωνα με το άρθρο 220 του Κανονισμού (ΕΕ) 1308/2013; Εάν ναι, ποια είναι η ακριβής ημερομηνία υποβολής του και ποιο το συνολικό ύψος της ενωσιακής στήριξης που ζητείται;
2. Εάν δεν έχει υποβληθεί σχετικό αίτημα, για ποιον ακριβώς λόγο δεν ενεργοποιήθηκε μέχρι σήμερα η συγκεκριμένη ευρωπαϊκή διαδικασία, παρά το μέγεθος και τη διάρκεια της κρίσης και παρά τα πρόσφατα προηγούμενα άλλων κρατών μελών;
3. Έχει εκπονήσει το Υπουργείο πλήρη τεχνική και οικονομική αποτίμηση των πραγματικών απωλειών που προκλήθηκαν από τα μέτρα περιορισμού του αφθώδους πυρετού στη Λέσβο; Ποιο είναι το συνολικό εκτιμώμενο οικονομικό ύψος της ζημίας;
4. Έχει ζητηθεί από τις αρμόδιες υπηρεσίες της Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου, τους κτηνοτροφικούς φορείς, τα τυροκομεία και τις λοιπές εμπλεκόμενες επιχειρήσεις η συγκέντρωση των αναγκαίων επαληθεύσιμων οικονομικών και παραγωγικών στοιχείων για τη σύνταξη ευρωπαϊκού φακέλου; Εάν όχι, γιατί;

Οι Ερωτώντες Βουλευτές

Πέρκα Θεοπίστη (Πέτη)

Αναγνωστοπούλου Αθανασία (Σία)

Δρίτσας Θοδωρής

Τσακαλώτος Ευκλείδης